

Boverket

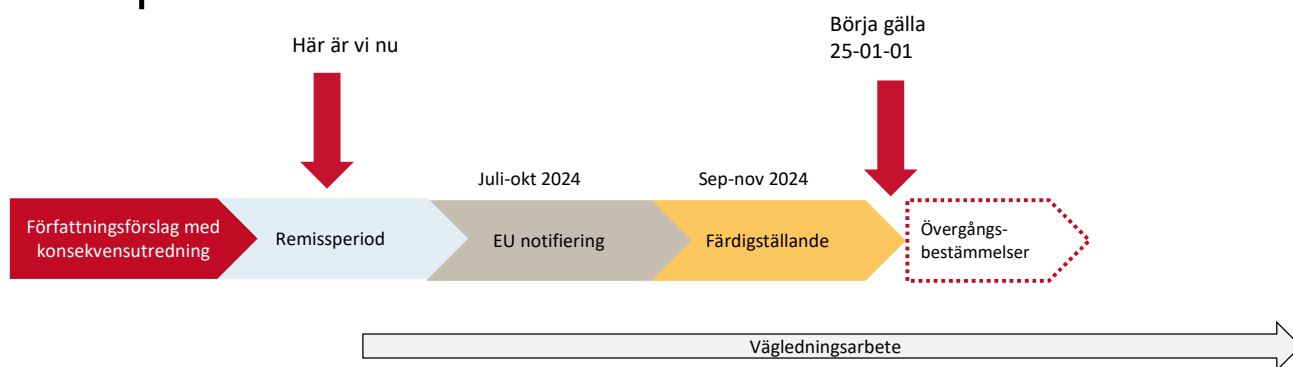
Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Boverkets nya byggregler för luft – snart är det dags

Peter Brander 2024-05-31 10:15-11:00

1

Tidplan

2

Konsekventa regler och tydliga roller

- Tidsneutralt, konsekvent regelverk
- Tydligare ansvarsfördelning
- Fokus på kompetens och riskbedömning

Ansvarsfördelning

3

Regelhierarkin

- **Grundlagar** - Riksdag
- **Övriga lagar** – Riksdag (Plan och Bygglagen)
- **Förordningar** – Regeringen (Plan och Byggförordningen, PBF)
- **Föreskrifter** – Myndighet, Boverket (Boverkets byggregler, BBR)
- **Allmänna råd** – Myndighet, Boverket (Boverkets byggregler, BBR)
- (Vägledningar, standarder...) – Vem som helst

Boverket
får bara
förtydliga
ovanliggande

4

BBR idag förtydligar krav i PBL/PBF

- Krav i PBL/PBF gäller oavsett förtydliganden.
- Det är bara krav i PBL/PBF som Boverket fått tilldelat ansvar för som Boverket får förtydliga.
- Det finns krav i PBL/PBF som Boverket inte har ansvar för eller som Boverket inte bedömt har behövt förtydligas utöver gällande lag och förordning.
- Det finns andra föreskrifter från Boverket som förtydligar andra delar i PBL/PBF än vad BBR gör (OVK...)
- Det finns andra lagar och förordningar som andra myndigheter har tilldelat ansvar för (strålskyddslagen...).

5

Pågående arbete med bygg- och konstruktionsreglerna

BBR+EKS till nya föreskrifter

- Brandskydd
- Hygien, hälsa och miljö (HHM)
- Skydd mot buller
- Säkerhet vid användning
- Energihushållning
- Bärförmåga, stadga, beständighet
- Bostadsutformning
- Tillgänglighet
- Tomter

6

Författningsförslaget HHM

Avdelning I Övergripande bestämmelser

- 1 kap. Övergripande bestämmelser

Avdelning II Uppförande av nya byggnader

- 2 kap. Material
- 3 kap. Luft
- 4 kap. Ljusförhållanden
- 5 kap. Rumshöjd
- 6 kap. Termisk komfort
- 7 kap. Fuktsäkerhet
- 8 kap. Vatten och avloppsinstallationer
- 9 kap. Utsläpp till omgivningen
- 10 kap. Skadedjur
- 11 kap. Avfall

Avdelning III Ändring av byggnader

- 12 kap. Allmänt vid ändring av byggnader
- 13 kap. Särskilt vid ändring av byggnader

Lagrum HHM (vad som förtydligas)

1 kap 1 § Denna författning innehåller föreskrifter till

1. 3 kap. 9 § plan- och byggförordningen (2011:338) om tekniska egenskapskrav avseende skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö,
2. 3 kap. 20 § plan- och byggförordningen om tekniska egenskapskrav avseende hushållning med vatten, och
3. 8 kap. 4 § första stycket 9 plan- och bygglagen (2010:900) om tekniska egenskapskrav avseende hushållning med avfall.

Författningen innehåller också föreskrifter till 8 kap. 7 § plan- och bygglagen om anpassning av de tekniska egenskapskraven vid ändring av byggnader och till 10 kap. 5 § samma lag om kontroll.

PBF 3kap 9§

Egenskapskrav avseende skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö

9 § För att uppfylla det krav på skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö som anges i 8 kap. 4 § första stycket 3 plan- och bygglagen (2010:900) ska ett byggnadsverk vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att det inte medför en oacceptabel risk för användarnas eller grannarnas hygien eller hälsa, särskilt inte som följd av

1. utsläpp av giftig gas,
2. förekomst av farliga partiklar eller gaser i luften,
3. farlig strålning,
4. förorening eller förgiftning av vatten eller mark,
5. bristfällig hantering av avloppsvatten, rök eller fast eller flytande avfall, eller
6. förekomst av fukt i delar av byggnadsverket eller på ytor inom byggnadsverket.

9

Ex. Övergripande bestämmelser-Luft

BBR 2:31

- Allmänna råd om projektering och utförande.
- Inga preciserade regler om vad projekteringen ska innefatta.

Författningsförslaget 1 kap. 9 §

- Dokumenterad projektering.

Författningsförslaget 1 kap. 11 §

- Klarlägga brister vid ändring

Författningsförslaget 1 kap. 18 §

- Luftkvalitetsdokumentation

Författningsförslaget 1 kap. 19 §

- Drift och underhållsinstruktioner

10

Oacceptabel risk för hälsa $\neq$ olägenhet

Miljöbalken 9 kap.

3 § Med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

	Helt tillfälligt	Mer än helt tillfälligt
Kan ge menlig Hälsopåverkan	2*1=2	2*2=4 Olägenhet
Kan ge ringa menlig hälsopåverkan	1*1=1	1*2=2

11

Hälsorisk = sannolikhet x olägenhet

	aldrig	Sällan	Ofta
Olägenhet			Oacceptabel Risk

12

Acceptabel risk för hälsa ≠ optimalt inomhusklimat

Exempel. Stöd för nivåsättning via SS-EN 16798-2:2023
(branchverktyg)

Table 3 — Categories of indoor environmental quality

Category	Level of expectation	Explanation
IEQ _I	High	Should be selected for occupants with special needs (children, elderly, persons with disabilities).
IEQ _{II}	Medium	The normal level used for design and operation.
IEQ _{III}	Moderate	Will still provide an acceptable environment. Some risk of reduced performance of the occupants.
IEQ _{IV}	Low	Should only be used for a short time of the year or in spaces with very short time of occupancy.

Acceptabel hälsorisk för långvarig exponering enligt standard

13

FoHM jämfört SS-EN 16798-1

I bostäder bör det specifika luftflödet (luftomsättningen) inte understiga 0,5 rumsvolymer per timme (rv/h).
Uteluftsflödet bör inte understiga 0,35 liter luft per sekund per kvadratmeter (l/s per m²) golvarea eller 4 l/s per person.

[FoHMFS 2014:18 Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/fohmfs-2014-18-folkhalsomyndighetens-allmanna-rad-om-ventilation/)

14

Ex. Frånluftsflöden

15

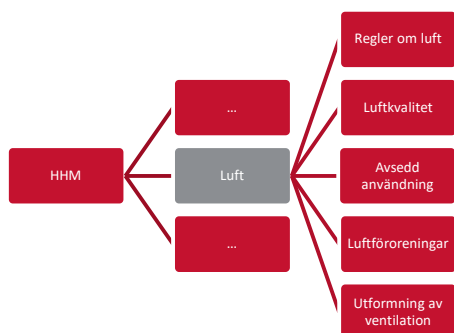
Sista justeringarna från remisser pågår

- Vi ändrar även på saker vi inte återremissat!
- Om vi förstår och håller med remissinstanser
- Om vi kommit på egna förbättringar
- Om det inte förväntas ge några avgörande konsekvenser

16

Vägledning på gång - skiss

Innehåll på denna sida

[Regler om luft](#)

[Utformning av ventilation](#)

[Funktioner i ventilation](#)

[Ändring av ventilation](#)

[Kontroll av ventilation](#)

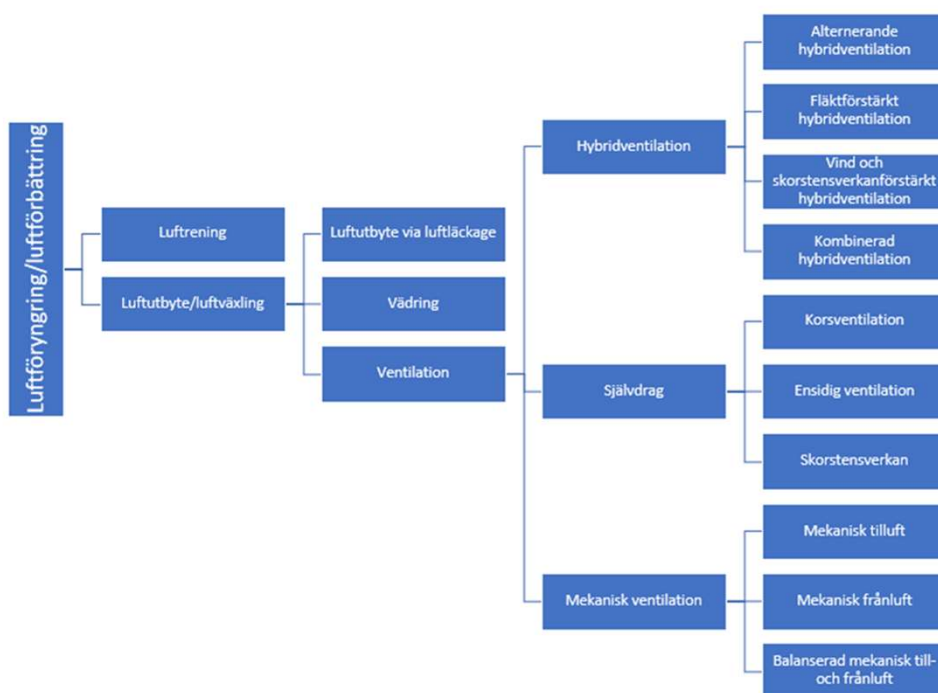
[Luftkvalitet](#)

[Avsedd användning](#)

[Luftföroreningar](#)

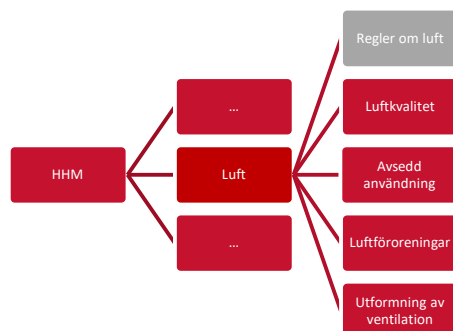
[Relaterad information](#)

17

18

Vägledning på gång - skiss

Innehåll på denna sida

Funktionskrav

Plan- och bygglagen (2010:900), PBL

Plan- och byggeförordningen (2011:338), PBF

Boverkets nya byggregler

Föreskriften om HHM

Föreskriften om Brand

Föreskriften om Buller

Föreskriften om Energi

Föreskriften om Bärformåga

Boverkets byggregler (2011:6) - föreskrifter och allmänna råd, BBR

Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:16) om funktionskontroll av ventilationssystem

och certifiering av sakkunniga funktionskontrollanter, OVK

Boverkets allmänna råd (2012:7) om funktionskontroll av ventilationssystem, OVKA

Boverkets allmänna råd (2012:12) om anmälan för åtgärder som inte är bygglovspliktiga,

VAS

Tillfälliga anläggningsboenden

BEN, EKS???

Miljöbalken

Arbetsmiljölöser

Strålskyddsförordningen

Kemikalielagstiftning

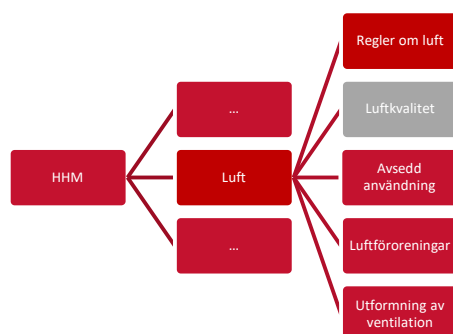
Luftkvalitetsförordningen

Skillnader mellan arbetsmiljölöser och byggregler

Skillnader mellan arbetsmiljölöser och byggregler vid OVK

Relaterad information

Vägledning på gång - skiss

Innehåll på denna sida

Vad är en acceptabel luftkvalitet

Luftkvalitet och exponering

Luftkvalitet och luftdistribution

Luftkvalitet och föroreningskällor

Tilluftens kvalitet

Luftkvalitet och spridning av luftföroreningar

Styrningens påverkan på luftkvalitet

Gränsvärden för innekvalitet

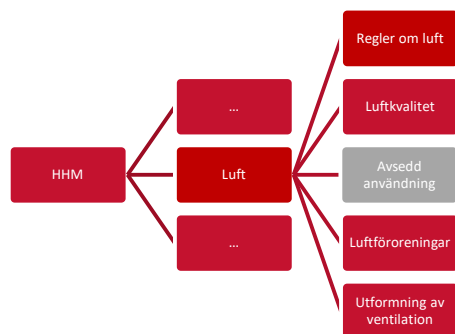
Gränsvärden för uteluftkvalitet

Kontroll av luftkvalitet

Relaterad information

Vägledning på gång - skiss

Innehåll på denna sida

[Vad är avsedd användning](#)

[Avsedd användning och exponering](#)

[Känsliga användare](#)

[Avsedd användning och luftföroreningar](#)

[Dokumenterad avsedd användning](#)

[Typanvändning av typbostäder](#)

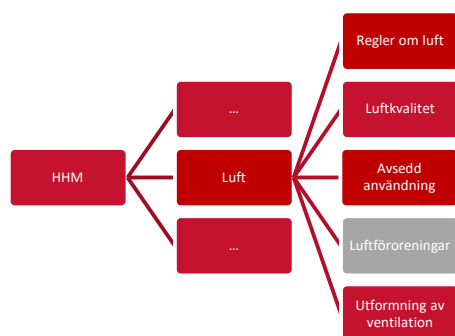
[Oavsedd användning](#)

[Ändrad användning](#)

[Begränsad användning](#)

[Relaterad information](#)

Vägledning på gång - skiss

Innehåll på denna sida

[Vad är luftföroreningar](#)

[Källor till luftföroreningar inomhus](#)

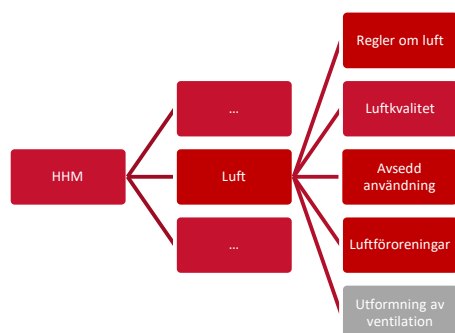
[Källor till luftföroreningar utomhus](#)

[Källor till luftföroreningar från mark](#)

[Kontroll av luftföroreningar](#)

[Relaterad information](#)

Vägledning på gång - skiss

Innehåll på denna sida

[Byggreglernas krav på ventilation](#)

[Ventilationssystem](#)

[Dokumenterad luftkvalitetsprojektering](#)

[Luftkvalitetsdokumentation](#)

[Drift och underhållsinstruktioner](#)

[Ändring av ventilation](#)

[Kontroll av ventilation](#)

[Relaterad information](#)

25

Risksidorna kompletterar

Boverket

[E-tjänster](#) [Ladda sidor](#) [In English](#) [Other languages](#)

Sök på Boverket.se **Sök** Tjänster & guider

Samhällsplanera
Hur planerar vi den byggda miljön?

Bygga & bo
Hur bygger och renoverar vi hållbara bostäder?

Bidrag & garantier
Vilka bidrag kan du söka?

Lag & rätt
Boverkets författningssamling

Förebygg fel, brister och skador

Konsekvenser för samhället

Risikobedömning

Risker

Risker för fuktskador

Risker vid utformning av ventilationssystem

Risker vid drift av ventilationssystem

Risker med brand och ventilationssystem

Risker med ventilation

Risker vid utformning av ventilationssystem

Risker vid drift av ventilationssystem

Risker med brand och ventilationssystem

Risksidorna kompletterar

Granskad: 23 augusti 2023

[Lyssna](#)

Fel och brister i ventilationssystemet kan påverka inomhusmiljön och hälsan. Ventilationen ska fungera bra vid normal drift, men även i händelse av brand. Här får du veta mer om hur du undviker risker orsakade av felaktig ventilation. Du får även stöd i att hantera risker med hur ventilationen utformas med hänsyn till brand.

Det är viktigt att känna till ventilationssystemets funktion

Vi tillbringar en stor del av våra liv i olika typer av byggnader, vilket innebär att frisk luft inomhus är en viktig faktor för vårt välbefinnande. Här hittar du information som stödjer dig i ditt arbete med att bedöma och hantera risker med olika ventilationssystem. Du får exempel på var fel kan uppträda i ventilationssystemet, och du får även lära dig mer om vad som påverkar sannolikheten för att ett fel ska uppstå och vilka konsekvenserna kan bli.

Läs mer om hur en riskbedömning går till på webbsidan "Riskbedömning". Se länk i "Relaterad information".

26

27

Vi gör det tillsammans

- Boverket, sektorn, kommunerna
- Samarbete och förankring
- Ansvar och engagemang

Boverket

Sektorn

Kommunerna

28